

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, факс: (044) 255-41-70

№ 04-34/16-44059

" 05 " 03 2019 р.

КИРИЛОВУ С.В.

Шановний Сергію Васильовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, в межах предмету відання, розглянуто Вашу петицію щодо встановлення розміру мінімальної пенсії, за яким оплата житлово-комунальних послуг складатиме не більше 20 відсотків, та повідомляємо наступне.

З приводу підняття соціальних стандартів слід зазначити наступне. Статтею 6 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» визначено прожитковий мінімум, встановлений законом, базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про прожитковий мінімум» прожитковий мінімум застосовується, зокрема, для встановлення розмірів мінімальної заробітної плати та мінімальної пенсії за віком, визначення розмірів соціальної допомоги, допомоги сім'ям з дітьми, допомоги по безробіттю, а також стипендій та інших соціальних виплат виходячи з вимог Конституції України та законів України.

У цьому контексті вважаємо за доцільне звернути Вашу увагу на певний порядок формування, встановлення та затвердження державних соціальних стандартів і гарантій. Так, відповідно до статті 5 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» державні соціальні стандарти і нормативи формуються, встановлюються та затверджуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України за участю та погодженням з іншими сторонами соціального партнерства, якщо інше не передбачено Конституцією України та законами України.

Згідно ж статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум» прожитковий мінімум встановлюється Кабінетом Міністрів України після проведення на принципах соціального партнерства науково-громадської експертизи сформованих наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг та затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Щодо мінімального розміру пенсії за віком, то відповідно до статті 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу він встановлюється у розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом. При цьому, з 1 січня 2018 року для осіб, які досягли віку 65 років, мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу встановлюється в розмірі 40 відсотків мінімальної заробітної плати, визначеної законом про Державний бюджет України на відповідний рік, але не менше прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Стосовно підвищення рівня пенсійного забезпечення необхідно зазначити наступне. Головним пріоритетом в процесі реформування системи пенсійного забезпечення має бути визначення шляхів подолання багатьох комплексних проблем у її функціонуванні, зокрема: низький рівень пенсійного забезпечення; відсутність належної диференціації розмірів пенсій в залежності від страхового стажу та розміру страхових внесків і, як наслідок, нівелювання основоположного страхового принципу пенсійного страхування; незбалансований бюджет Пенсійного фонду України тощо.

Прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 року № 2148-VIII (законопроект за реєстр. № 6614, поданий Кабінетом Міністрів України) дозволило закласти законодавчі основи для підвищення рівня пенсійного забезпечення громадян.

З 1 жовтня 2017 року відбулось підвищення розмірів пенсій для майже 10 мільйонів українських пенсіонерів. В тому числі, для 5,6 мільйонів пенсіонерів - проведено осучаснення розмірів пенсій, призначених в минулі роки з урахуванням показника середньої заробітної плати за 2014, 2015, 2016 роки (3 764,40 грн.) та із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу у розмірі 1%. Цей показник не переглядався протягом останніх п'яти років з 2012 року. При цьому, розміри підвищення пенсії для кожного пенсіонера є різними, в залежності від особистого трудового внеску пенсіонера, його стажу та отримуваної заробітної плати.

Інформуємо, що народними депутатами України під час підготовки законопроекту за реєстр. № 6614 до другого читання було подано 2151 пропозицію до нього, в тому числі ті, які стосуються порушених Вами у зверненні питань, зокрема, щодо підвищення рівня мінімальної пенсії. Однак, ці пропозиції не знайшли підтримки у сесійній залі.

Законом № 2148-VIII також запроваджено новий механізм щорічної індексації та перерахунку пенсій, що дозволить в подальшому збільшувати розміри пенсій. Так, щороку проводитиметься перерахунок раніше призначених пенсій шляхом збільшення показника середньої заробітної плати, який враховується для обчислення пенсії. Зазначений показник щороку збільшується на коефіцієнт, що відповідає 50% показника зростання споживчих цін за попередній рік та 50% показника зростання середньої заробітної плати за три календарні роки, що передують року, в якому проводиться збільшення.

Так, з 1 березня 2019 року проведена автоматична (без звернення пенсіонера) щорічна індексація пенсій шляхом збільшення показника середньої заробітної

плати (доходу) в Україні, яка застосована для обчислення пенсії, на коефіцієнт 1,17, або на 17 %.

Середній розмір підвищення пенсії складе 255 гривень, однак для кожного пенсіонера розмір підвищення розраховується індивідуально в залежності від страхового стажу та заробітної плати.

Також, протягом березня та квітня 2019 року особи, які мають повний страховий стаж і розмір їх пенсії станом на 01 березня 2019 року буде меншим або дорівнюватиме 1669,20 грн., отримають одноразову доплату до пенсії у сумі 2 410,17 гривень.

Повідомляємо також, що на розгляд Верховної Ради України з метою вирішення проблем, порушених у Вашому зверненні, народними депутатами України внесені ряд законопроектів, зокрема:

про внесення змін до Закону України «Про прожитковий мінімум» щодо встановлення та затвердження прожиткового мінімуму (реєстр. № 8193-1);

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення мінімальних пенсій та встановлення прожиткового мінімуму на рівень не нижчий рівня фактичного прожиткового мінімуму (реєстр. № 9470);

про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення мінімальних пенсій та встановлення прожиткового мінімуму на рівень не нижчий рівня фактичного прожиткового мінімуму (реєстр. № 9471);

про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (щодо підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати) (реєстр. № 9498).

Водночас, остаточно з приводу цих законопроектів народні депутати України будуть визначатися під час їх розгляду у сесійній залі.

З приводу наданих Вами пропозицій інформуємо, що народні депутати України – члени Комітету ознайомлені з ними для можливого врахування в подальшій законотворчій роботі.

Наостанок відмітимо, що Комітет завжди обстоює позицію щодо необхідності покращення життя і добробуту громадян нашої країни, забезпечення їх належного соціального захисту та підвищення мінімальної заробітної плати, мінімальної пенсії за віком, інших соціальних виплат.

Також Комітетом Вашу петицію направлено до Кабінету Міністрів України для детального вивчення порушеного питання та внесення пропозицій щодо шляхів їх врегулювання. За наслідками розгляду Вас буде поінформовано.

Одночасно повідомляємо, що відповідно до статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітети з питань, віднесених до предметів їх відання, мають право надавати роз'яснення щодо застосування положень законів України. Такі роз'яснення не мають статусу офіційного тлумачення.

З повагою

**Перший заступник
голови Комітету**

С.М.Каплін

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, факс: (044) 255-41-70

№ 04-34/76-44059

" 05 " 03 2019 р.

**Віце-прем'єр-міністру
України**

РОЗЕНКУ П.В.

Шановний Павле Валерійовичу!

До Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення надійшла петиція Кирилова Сергія Васильовича з пропозицією встановити розмір мінімальної пенсії, за яким оплата житлово-комунальних послуг складатиме не більше 20 відсотків.

Керуючись Законом України «Про комітети Верховної Ради України» та враховуючи повноваження Кабінету Міністрів України, надсилаємо зазначену петицію для розгляду по суті та внесення пропозицій щодо шляхів врегулювання порушених питань.

Про результати розгляду просимо повідомити автора петиції та Комітет.

Додаток: на 1 аркуші.

З повагою

**Перший заступник
голови Комітету**

С.М.Каплін

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 04-13/12-266(32499) від 18.02.2019
На № 04-34/16-44059 від 05.03.2019

Про результати розгляду звернення
Кирилова С. В.

**Комітет Верховної Ради
України з питань бюджету**

**Комітет Верховної Ради
України з питань соціальної
політики, зайнятості та
пенсійного забезпечення**

**Кабінет Міністрів України
Кирилов С. В.**

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Кабінету Міністра України від 11.03.2019 № 41-КО-004691/04 розглянуло звернення Кирилова С. В., яке надійшло з Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та з Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, та повідомляє.

Чинним механізмом нарахування пенсій відповідно до Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.2003 № 1058-IV передбачено, що розмір пенсії кожного пенсіонера визначається індивідуально залежно від набутого ним страхового стажу та отриманого заробітку, з якого сплачувалися страхові внески.

Відповідно до Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Це право гарантується загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними особами.

При цьому пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом (стаття 46 Конституції України).

Так Законом України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” від 23.11.2018 № 2629-VIII передбачено підвищити розмір прожиткового мінімуму та встановити його, зокрема, для осіб, які втратили працездатність, у таких розмірах: із 1 липня – 1 564 грн, із 1 грудня – 1 638 гривень.

Згідно із статтею 3 Закону України „Про оплату праці” (далі – Закон) мінімальна заробітна плата - це встановлений законом мінімальний розмір оплати праці за виконану працівником місячну (годинну) норму праці та є основною державною соціальною гарантією в оплаті праці.

Порядок і умови встановлення мінімальної заробітної плати встановлені положеннями статей 9 і 10 Закону, які відповідають положенням Конвенції Міжнародної організації праці № 131 про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються.

При визначенні мінімальної заробітної плати, відповідно до статті 9 Закону, мають враховуватись, як потреби працівників, так і макропоказники економічного розвитку держави.

Розмір мінімальної заробітної плати є одним із базових показників, який використовується для визначення обсягів видатків бюджетів усіх рівнів, тому при встановленні розміру мінімальної заробітної плати на відповідний рік мають бути враховані можливості цих бюджетів.

Виходячи з реальних можливостей бюджетів та з метою захисту низькооплачуваної категорії працівників Законом України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” мінімальну заробітну плату з 1 січня 2019 року підвищено порівняно з 2018 роком на 12,1 % при прогнозованому рості індексу інфляції 7,4 % та встановлено в місячному розмірі – 4 173 грн, у погодинному розмірі – 25,13 гривні.

При цьому, мінімальна заробітна плата згідно із законодавством виступає нижньою межею заробітних плат в нормальних умовах праці.

Підвищення розмірів державних соціальних стандартів та гарантій безпосередньо залежить від фінансово-економічної ситуації в країні і відбувається з урахуванням реальних можливостей держави щодо забезпечення своєчасного і у повному обсязі фінансування уже прийнятих рішень щодо соціального захисту населення.

Разом з тим, питання встановлення мінімальної заробітної плати за умови, що розмір сплати за житлово-комунальні послуги складатиме не більше 20 % від розміру мінімальної заробітної має бути економічно обґрунтованим, оскільки без урахування таких показників як середня заробітна плата, рівень зайнятості, можливості бюджетів усіх рівнів тощо може призвести до виникнення чи зростання заборгованості, безробіття та інших негативних наслідків.

Відповідно до Положення про порядок призначення житлових субсидій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 (зі

змiнами), житлова субсидiя для вiдшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг призначається за наявностi рiзницi мiж розмiром плати за житлово-комунальнi послуги у межах соцiальної норми житла, соцiальних нормативiв користування житлово-комунальними послугами та обсягом визначеного Кабiнетом Мiнiстрiв України обов'язкового вiдсотка платежу.

Обов'язкова частка плати за житлово-комунальнi послуги визначається для кожної сiм'ї залежно вiд розмiру середньомiсячного сукупного доходу в розрахунку на одну особу. Що меншi доходи, то меншим є обов'язковий вiдсоток платежу.

Разом з тим зазначаємо, що за результатами опрацювання найбільш актуальних питань, пов'язаних з реалiзацiєю програми житлових субсидiй, Мiнiстерством розробляються змiни до порядку призначення житлових субсидiй шляхом уточнення окремих його положень.

Водночас Законом України „Про мiсцеве самоврядування в Україні” передбачено, що органи мiсцевого самоврядування можуть установлювати за рахунок власних коштів i благодiйних надходжень додатковi до передбачених законодавством гарантiї щодо соцiального захисту населення, порядок надання яких визначається цими органами.

Заступник Мiнiстра

М. Шамбiр